

GRUND

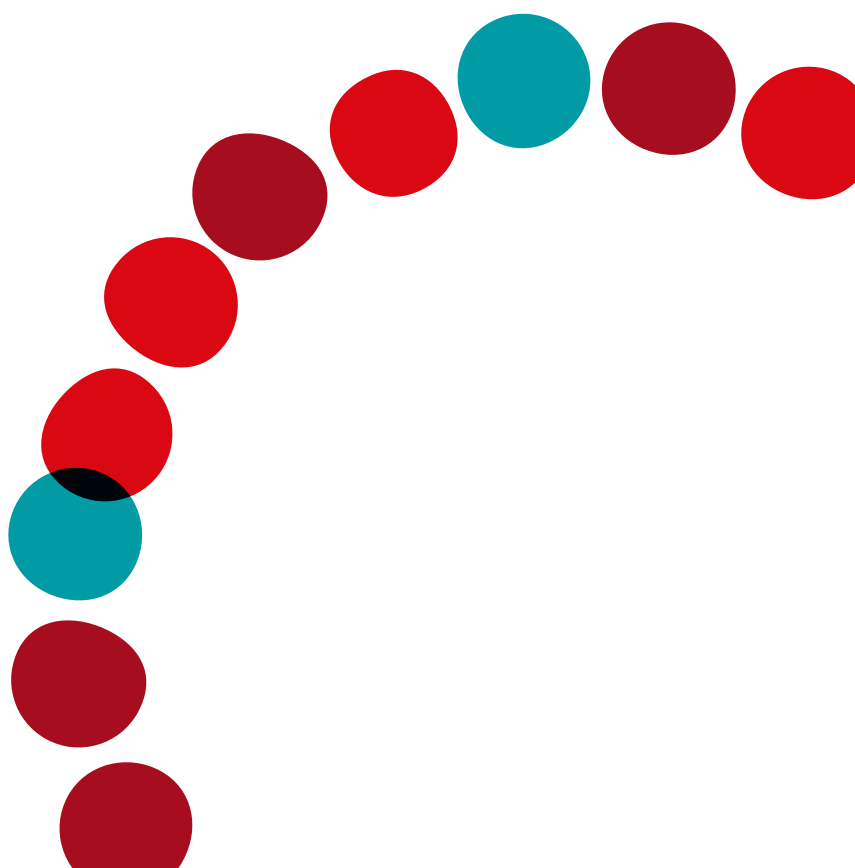
– Cirkelledarutbildning
för cirkelledare i ABF

Grundläggande cirkelledarutbildning

Utbildningen riktar sig till alla verksamma cirkelledare/handleddare inom ABF, Arbetarnas Bildningsförbund. ABF vill med utbildningen ge dig som ledare en inblick i ABFs värdegrund, folkbildningens pedagogik och vad din roll som ledare inom folkbildningen innebär.

Det här är det första steget i vår utbildning för cirkelledare och efter genomförd utbildning har du möjlighet att delta i våra fortsättningsutbildningar för att få ytterligare kunskaper. Kontakta ditt lokala ABF för att få veta vilka utbildningar som finns på din ort.

© Arbetarnas Bildningsförbund 2019

Författare: Karin Bergkvist och Linda Lif

Grafisk form och illustration: Kim Ingesson

Tryck: STRÖMBERG DISTRIBUTION I SANDVIKEN AB

Innehåll

Folkbildningen växer fram	6
ABF bildas	7
De tio studieförbunden	8
Folkbildningens kännetecken	10
ABFs värdegrund	11
Ett inkluderande ABF för alla	12
Att leda en studiecirkel	14
Olika verksamhetsformer inom folkbildningen	15
Studiecirkelns upplägg	16
Korta fakta om studiecirkel!	17
Annan folkbildningsverksamhet	18
Kulturprogram	19
Den viktiga cirkellistan	20
Utvärdera är vägen framåt	21
Allmän information om GDPR	22

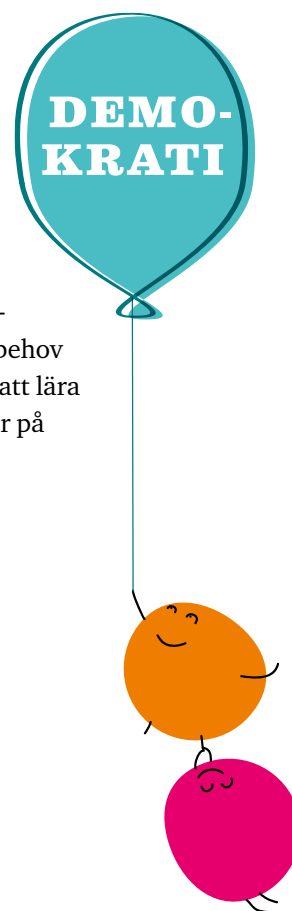
Folkbildningen växer fram

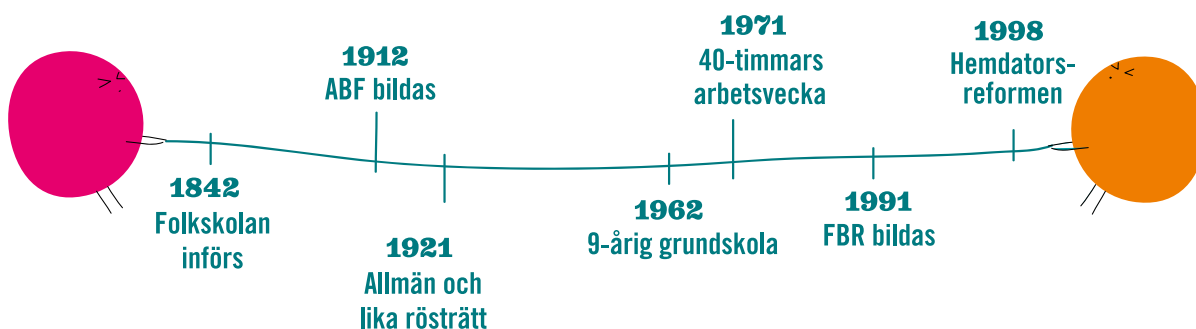
Demokrati är ett ledord som genomsyrar folkbildningens pedagogiska förhållningssätt och utmynnar i den studieform som överlevt i mer än hundra år – studiecirkeln. Folkbildningen har en fin tradition av, och ett ständigt aktuellt huvuduppdrag, att värna och stärka demokratin.

Studiecirkeln började användas i början av 1900-talet som en metod för lärande och upplysning till människor (inte minst på landsbygden). Under senare delen av 1800-talet och i början av 1900-talet uppstod nya breda folkrörelser. De tre tongivande folkrörelserna var arbetarrörelsen, nykterhetsrörelsen och frikyrkorörelsen. De blev avgörande drivkrafter för demokratiseringen av Sverige. Inom folkrörelserna formades en alternativ bildningstradition – folkbildningen. Nykterhetsrörelsen med Oscar Olsson anses vara pionjären.

Kännetecknande för folkbildningen blev att den var ”fri och frivillig”, det vill säga deltagandet var frivilligt och innehållet fritt från statlig inblandning. Kunskap formades och spreds ”av folket och genom folket”. Tanken var att deltagarna i folkbildningen skulle få verktyg att påverka sin egen situation, och samhället i stort. I studieförbunden är studiecirkeln huvudmetoden för lärandet.

Än idag fungerar folkbildningen på samma sätt. Den är deltagarstyrd. Med det menas till exempel att ledare och deltagare i en studiecirkel har lika stor rätt att påverka cirkelns innehåll och arbetssätt. Det är deltagarna i studiecirkeln tillsammans med cirkelledaren som driver cirkeln framåt mot nya mål och uppgifter. Lärandet bygger på aktiva deltagare som reflekterar, analyserar och tar ställning. Deltagarna lär utifrån de behov och önskemål de själva har oavsett om det gäller att lära sig ett språk, hantverk eller vilka regler som gäller på arbetsmarknaden.

ABF bildas

Arbetarnas Bildningsförbund bildades 1912 av Landsorganisationen (LO), Socialdemokraterna (SAP) och Kooperativa förbundet (KF). En viktig anledning till att bilda ett studieförbund var den framväxande arbetarrörelsens behov av bildning och kunskap. Sverige var ett ojämnt land, fattigdomen utbredd, arbetsdagarna långa och skolgången var kort. Majoriteten av Sveriges befolkning gick inte mer än den sexåriga folkskolan. Läroverkens uppgift var att förmedla klassisk bildning till eliten, medan folkskolan gav de mest basala kunskaperna och kristen moral till folket.

Den växande arbetarrörelsen formade folkbildningen med utgångspunkt i arbetaren och den kortutbildade människans behov. En viktig skillnad i synen på bildning kan ses mellan arbetarrörelsens syn och den då allmänna liberala bildningssynen. Arbetarrörelsens syn har alltid präglats av att den enskilda människan; deltagaren och gruppen; studiecirkeln, själva formulerat sina behov och vilka mål som ska formuleras. Vilket kan jämföras med den liberala bildningssynen där någon annan i förväg bestämmer och formulerar mål som deltagaren inte själv kan påverka.

Folkbildningen gav möjlighet till en stor förändring, främst på landsbygden. Nu fick fler möjlighet att läsa, diskutera och lära sig sådant som tidigare varit reserverat för några få. Plötsligt kunde människor själva forma innehållet i bildningsverksamheten – vilket gjorde att den svarade upp mot deras verkliga behov och dela kunskaper och erfarenheter med varandra.

De tio studieförbunden

Idag finns det tio studieförbund i Sverige. Studieförbunden har olika huvudmän, skilda profiler och var och en arbetar utifrån sin värdegrund. Gemensamt för oss är att vi tror på folkbildningen som en möjlighet till utveckling, såväl personlig som för samhället i stort.

ABF

Studieförbundet Arbetarnas Bildningsförbund, ABF, är partipolitiskt obundet men delar arbetarrörelsens värderingar och vill motverka klassamhället. ABF har många medlemsorganisationer, förutom stiftarna, SAP, LO och KF även exempelvis Vänsterpartiet, PRO, flera funktionshinderorganisationer och etniska organisationer.

Bilda

Studieförbundets Bildas profil är livstolkning i vid mening. Hos Bilda möts tusenåriga kyrkliga traditioner, svenska folkrörelser, kulturer med rötter i olika delar av världen och ett fritt skapande. Exempel på medlemsorganisationer är ett flertal av frikyrkorna.

Folkuniversitetet

Folkuniversitetet är ett studieförbund med ett nära samarbete med universitetet och bedriver en verksamhet med ett vetenskapligt förhållningssätt och internationella perspektiv. Folkuniversitetet har inga medlemsorganisationer.

Ibn Rushd

Ibn Rushd är ett muslimskt studieförbund med mångfald, rättigheter och livsåskådning i centrum. Fokus ligger på att säkerställa mänskliga rättigheter och att organisera marginaliserade grupper. Medlemsorganisationerna består av ett flertal muslimska organisationer.

Kulturens

Kulturens bildningsverksamhet, Kulturens, är ett studieförbund för kulturutövare. Grundare är bland andra Riksförbundet för folkmusik och dans, Sveriges Körförbund och Sveriges Orkesterförbund.

Medborgarskolan

Medborgarskolan har en humanistisk värdegrund med betoning på individen i centrum. Bland medlemsorganisationerna finns Moderaterna och Aktiva seniorer.

NBV

NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, arbetar med frågor som handlar om nykterhet, demokrati och föreningsliv. NBV är det äldsta studieförbundet och IOGT-NTO och Godtemplarorden är exempel på medlemsorganisationer.

Sensus

Sensus studieförbund lyfter fram livsfrågor, mångfald och globala frågor. Sensus utgår från ett rättighetsbaserat förhållningssätt och har ett aktivt hållbarhetsarbete. Svenska kyrkan är den största medlemsorganisationen men även ett flertal av tjänstemannafacken och scouterna finns med.

Studieförbundet

Studieförbundets inriktning är ökad kunskap om natur, djur, miljö och kultur. Det största verksamhetsområdet är musik och kultur. Exempel på medlemsorganisationer är Svenska Jägarförbundet och Friluftsförbundet.

Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolas, SVs vision är en värld som präglas av hållbar utveckling: samspelet mellan ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Exempel på medlemsorganisationer är Centerpartiet, Liberalerna, LRF och hembygdsföreningar.

**”Inte bara för,
utan genom folket!”**

Oscar Olsson
Omnämns ofta som
studiecirkelns fader.

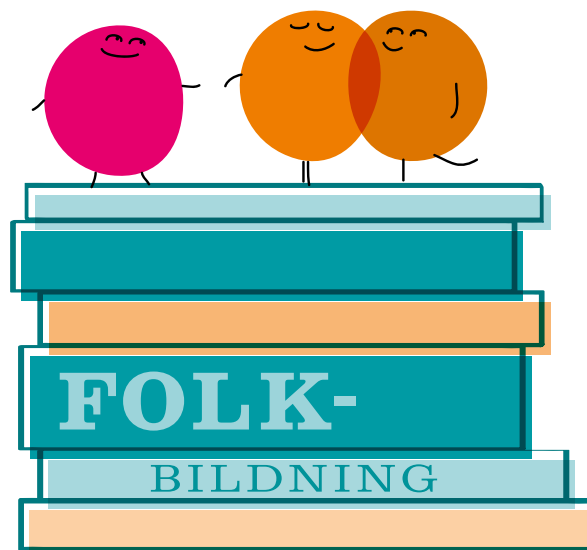
Folkbildningens kännetecken

Folkbildningens kännetecken är att den i jämförelse med utbildning utgår från individens behov och den betygssätts inte. Studiecirkeln är ett demokratiskt lärande i en liten grupp som planmässigt bedriver studier inom ett bestämt ämne och det är gruppen som tillsammans leder cirkelns arbete framåt. Det är viktigt att tillsammans skriva en arbetsplan för cirkeln och dokumentera saker som mål, vägen till målet och arbetsätt och metoder som ska användas.

Är det första gången någon deltar i en studiecirkel så kan folkbildningens och studiecirkelns arbetsätt ibland kännas lite nytt och ovant. Det är alltid bra att du som cirkelledare berättar om vad en studiecirkel är och pratar med gruppen om hur en studiecirkel är tänkt att fungera, redan innan ni börjar med arbetet i cirkeln. Deltagarna brukar uppskatta metoden i studiecirkeln, bara de får den förklarad för sig. Att få vara med och påverka är alltid positivt, men det kan ibland ta lite tid innan ovana cirkeldeltagare deltar och påverkar fullt ut. Låt det ta den tid det tar, vi har alla lite olika långa startsträckor när vi ska kasta oss ut i något nytt.

Som cirkelledare är det viktigt att du tänker på att olika individer lär sig nya saker på olika sätt. Du kan behöva använda dig av olika metoder för att ta hänsyn till detta.

Prova er fram och diskutera vad som passar bäst för den aktuella cirkeln. Du kan t.ex. visa film, starta grupparbeten, ge tid till enskilt faktasökande eller göra rollspel. Ofta vill man lära ut på samma sätt som man själv lär in, men det bästa sättet är alltid att försöka variera de metoder man använder i cirkeln

ABFs värdegrund

ABF är en idéburen organisation som är förankrad i och utgår från en tydlig värdegrund. Det är därför nödvändigt att värdegrunden också delas av alla ABFs cirkelledare. Vårt viktigaste styrdokument är vårt idéprogram, *Gör en annan värld möjlig*. Här finns ABF-organisationens tankar om vilken roll vi har i samhället och världen och vilka utmaningar vi ser framför oss. Idéprogrammet är ett levande dokument som är aktuellt idag. Här finner du ABFs syn på demokrati, människan och samhället, vad bildningsverksamhet är för oss samt en beskrivning över vad ABF är och vill vara.

Ur ABFs idéprogram:

ABF vill genom en fri och frivillig bildningsverksamhet, grundad på jämlikhetens, solidaritetens och demokratins principer:

- Främja och själv delta i, en samhällsodaning i överensstämmelse med arbetarrörelsens grundläggande värderingar;
- Utbilda sina anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv, arbetsliv och samhälle;
- Samt skapa förutsättningar för delaktighet och valfrihet i utbildning och kulturliv för alla människor

Reflektera!

Vad innebär ABFs värdegrund för dig?

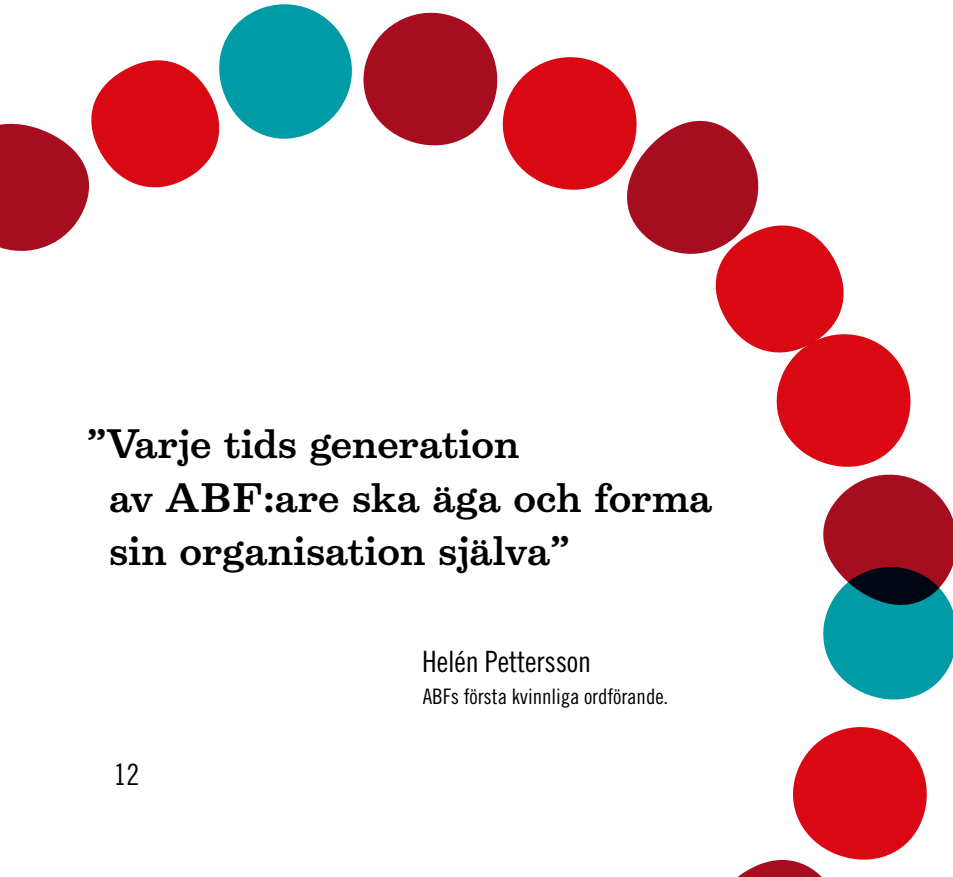
Vad innebär det för er studiecirkel?

Ett inkluderande ABF för alla

I våra studiecirkelar finns människor med olika bakgrund, förutsättningar, möjligheter och intresseområden och allas lika rätt att delta är en viktig del av ABFs värdegrund. Det är mångfalden i studiecirkeln som ger den dess kraft. Därför är det viktigt att alla som deltar har möjlighet att vara med på lika villkor och utifrån sina egna förutsättningar. Någon kan ha en synlig funktionsnedsättning, en annan har en dold. Några har svenska som modersmål, någon har det inte. Genom dialog med deltagarna brukar det gå ganska smidigt att hitta ett upplägg som fungerar för alla.

ABF ska vara en jämställd och inkluderande organisation som stärker samhörigheten för alla som har ett gemensamt intresse av ett solidariskt och jämlikt samhälle. Därför behöver ABF ligga i framkant med att synliggöra öppna och dolda normer.

Som cirkelledare har du möjlighet och ansvar att bidra positivt till ett ännu mer inkluderande ABF, i både stort och smått. Varje deltagare är unik och du som cirkelledare kan bidra till att var och en uttrycker sina behov. Kom ihåg att ingen förväntar sig att du ska gissa dig till vad varje individ behöver. Ge dem därför möjlighet att tala om det redan i samband med att de anmäler sig eller vid första träffen. Det behöver inte bli mer märkvärdigt än att du frågar ”Är det något jag som cirkelledare behöver veta för att cirkeln ska fungera bra för dig?”

**”Varje tids generation
av ABF:are ska äga och forma
sin organisation själva”**

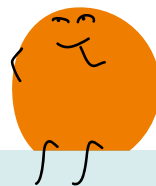
Helén Pettersson
ABFs första kvinnliga ordförande.

Ofta handlar det om ganska enkla åtgärder. Det kan vara glutenfritt fika, tillräckligt med pauser, studiematerialet utdelat i förväg, hörslinga, förstorad text, framkomlighet för rullstol, extra tydligt språk med mera. Det mesta kan lösas med en öppen inställning och god framförhållning.

Skulle det trots allt uppstå behov som inte går att tillgodose är det ändå viktigt att visa att du ser och respekterar individen. I slutändan är det inte tekniska detaljer som gör en studiecirkel tillgänglig, utan att deltagarna känner sig välkomna och sedda som de är. Därför är bemötandet många gånger det viktigaste.

Kom ihåg att det inte bara är du som cirkelledare som har ansvar för cirkelns tillgänglighet. Prata med ditt lokala ABF så kan de hjälpa dig med de pedagogiska anpassningarna som kan behöva göras i cirkeln.

I Inkluderingspolicyn för ABF hittar du mer om ABFs riktlinjer för en välkomnande, tillgänglig, inkluderande och lärande organisation.

Reflektera!

Vilka är studiecirkelns och folkbildningens viktigaste kännetecken tycker du?

Varför har du valt att bli cirkelledare?

Att leda en studiecirkel

Att vara cirkelledare innebär ett ansvar både när det gäller praktiska saker och när det gäller lärandet i cirkeln, men deltagarna delar det ansvaret med dig. Tillsammans ser ni till att cirkelns alla beståndsdelar fungerar. Ni är alla där för att lära er mer om ett ämne och att du som cirkelledare ska ge alla svaren skapar inget demokratiskt och livfullt lärande. Det som i stället blir spännande är att ni tillsammans i gruppen vågar tycka och tänka fritt. Ett samtalsklimat med högt i tak främjar förutsättningarna för lärande. Att våga vara nyfiken, våga säga lite fel ibland och våga kasta sig in i diskussioner är utvecklande för hela gruppen. Då du håller i en studiecirkel är det viktigt att tänka på att din roll handlar om att öppna upp för ett gott klimat, en god stämning i gruppen, likväl som att vara kunnig i ämnet som cirkeln behandlar.

Du behöver inte kunna allt som ledare. Att själv visa att du behöver ta reda på saker och lära dig mer innebär att du skapar ett klimat i gruppen som säger att det är okej att inte veta allt.

Inom folkbildningen anser vi att alla människor bär med sig erfarenheter och kunskaper som är av vikt i studiecirkeln. Att använda varandra, att byta erfarenheter på området med varandra, ger var och en av er betydligt mer kunskaper än vad ni hade från början.

Det är den här typen av lärande som är typiskt för en studiecirkel. Ett demokratiskt lärande där alla är lika viktiga. Som cirkelledare är det viktigt att ta reda på vad deltagarnas behov och önskemål består av och sedan tillsammans med gruppen utforma en arbetsplan som bemöter detta. Det är sedan gruppen som tillsammans utvärderar hur väl man lyckats uppnå sina målsättningar.

Tips!

Tips kring första sammankomsten

Att vara i tid till första träffen med den nya cirkeln är viktigt. Är lokalen rörig och anpassad efter förra gruppen som använde den, så känner sig inte dina deltagare särskilt välkomna när de kommer. Att få intrycket av att lokalen är ordnad för just din grupp ger ett betydligt bättre intryck. Det är även viktigt för dig som ska leda den nya cirkeln, att du får göra dig hemmastadd i studielokalen innan deltagarna kommer. Det känns bättre och är bättre att deltagarna kommer till dig, än att du kommer till dem. Ta en god stund på dig att se över möblering, plocka fram dina saker, fundera över de övningar du tänkt dig och så vidare. Du är naturligtvis alltid tryggare om du är väl förberedd.

Olika verksamhetsformer inom folkbildningen

Alla studieförbund får statsbidrag för den verksamhet som genomförs. Staten har fyra syften med folkbildningen som måste uppfyllas för att verksamheten ska få statsbidrag och dessa är att

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att göra det möjligt för en mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statsbidraget till studieförbunden beräknas på antal arrangemang, antal unika personer samt antal studietimmar. En studietimme är 45 minuter.

Statsbidraget grundas på tre olika verksamhetsformer:

- Studiecirkel
- Annan folkbildningsverksamhet
- Kulturprogram

Det är inte ditt ansvar att vara expert på hur dina arrangemang ska rapporteras, det är ABFs uppgift. Som cirkelledare är det bra att ändå ha en viss kunskap om vilka verksamhetsformer som finns och vad som skiljer dem åt. Är du osäker så är det bara att fråga ditt lokala ABF. För även en dialog med ABF innan du startar upp något nytt, så det blir en lämplig verksamhetsform för just din idé.

”Bildning är det som är kvar när vi glömt bort vad vi lärt oss”

Ellen Key
Folkbildningspionjär
och kvinnorrättskämpe.

Studiecirkelns upplägg

Studiecirkeln är definitionsmässigt en liten grupp människor som regelbundet och utifrån sina behov och intressen söker kunskap gemensamt. Till exempel kan ni lära er mer engelska, diskutera miljöfrågor eller spela gitarr. En studiecirkel kan bedrivas med enbart fysiska möten, en kombination av fysiska möten och möten på distans eller enbart möten på distans.

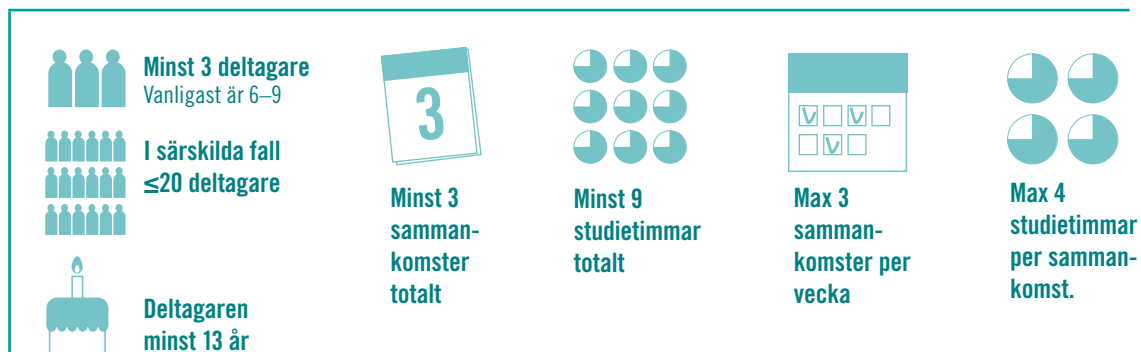
Cirkelledaren och alla deltagare ska under året fylla minst 13 år. En studiecirkel ska bestå av minst tre personer, inklusive ledaren och gruppen ska träffas minst tre gånger. Ofta träffas cirkeln fler gånger än så. Alla studiecirkel har en av studieförbundet godkänd cirkelledare, en arbetsplan för vad gruppen vill uppnå och oftast ett studiematerial. Cirkelledaren får en närvarolista (digital eller i pappersform) av ABF och ansvarar för att den förvaras på ett säkert sätt och för att alla uppgifter blir ifyllda.

En cirkel består oftast av 6–12 personer, men det är möjligt att i särskilda fall vara upp till 20 deltagare. En studietimme omfattar 45 minuter och nio studietimmar är minimum för att cirkeln ska vara berättigad att utgöra underlag för statsbidrag. För att ge utrymme för fördjupning och reflektion mellan sammankomsterna arbetar cirkeln under en längre tid och vid minst tre sammankomster. Maximalt gäller tre sammankomster om vardera fyra studietimmar per vecka.

Det viktiga anordnarskapet

Att ABF är anordnare – har anordnarskapet – innebär att ABF har det övergripande ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten/studiecirkeln. Detta utifrån statens syften och Folkbildningsrådets villkor.

Studiecirkeln *i siffror*

Korta fakta om studiecirklar!

- Den är öppen för alla, utan krav på förkunskaper
- Deltagaren avgör själv om hen vill delta
- Deltagarna har inflytande över upplägg och innehåll
- Den leder till ett lärande vars syfte är utveckling och förändring
- Kunskap söks gemensamt, samtal och diskussion är en viktig del
- Det finns tid för reflektion och eftertanke mellan sammankomsterna
- Det finns studiematerial med studieplan eller en av gruppen utarbetad skriftlig arbetsplan där någon form av studiematerial ingår
- Ledaren är godkänd av studieförbundet och har fått cirkelledarutbildning som omfattar minst 9 studietimmar.

Studiecirkeldeltagare ska få sådan information att de:

- Vet att de deltar i en studiecirkel
- Vet vilket studieförbund som anordnar cirkeln de deltar i
- Har möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande

Annand folkbildningsverksamhet

I annan folkbildningsverksamhet kan vi genomföra statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet i friare och flexiblare former än studiecirkel och kulturprogram. Verksamheten ska dock följa de generella kvalitetsambitioner som både bidragsgivare och vi själva ställer på verksamheten. Denna verksamhetsform ger oss möjlighet att prova och finna nya former för folkbildningsverksamhet.

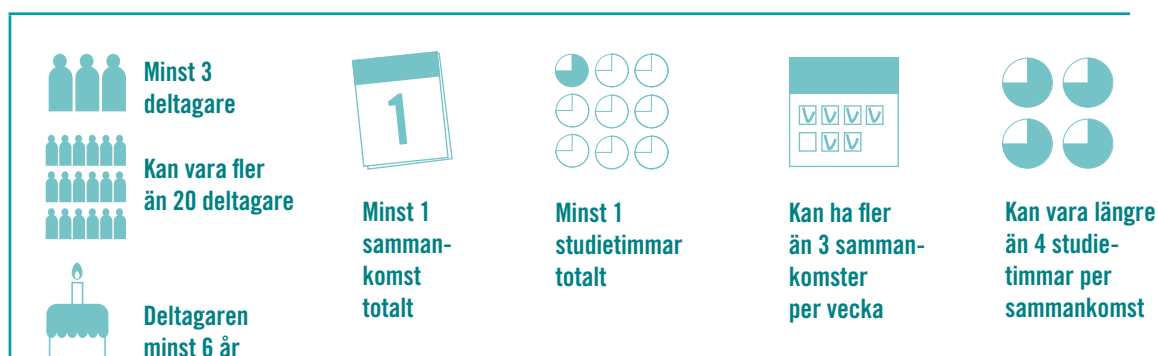
Sammankomsten kan vara längre och genomföras tätare än i studiecirkel. Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Exempel på verksamheter är ”prova på dagar”, workshop, temakvällar, endagskurser och helgkurser.

Tre deltagare, inklusive ledaren, är ett minimum för annan folkbildningsverksamhet. Deltagarna kan vara fler än 20. Deltagarna kan också vara yngre än 13 år men minst sex år.

Ledaren ska godkännas av ABF-avdelningen och kraven på utbildning är detsamma som för studiecirkeln. ABF-avdelningen ansvarar också för arbetets inriktning. Studiematerial och/ eller arbetsplan ska finnas.

Precis som i annan statsbidragsberättigad folkbildning ska det vara tydligt vem det är som står bakom verksamheten. Det är alltså viktigt att ABF syns som arrangör.

Annand folkbildningsverksamhet *i siffror*

Kulturprogram

Med kulturprogram avses föreläsning, teater, sång, musik, dans, dramatisk framställning, eller utställning som framförs eller visas för publik. Programmen ska ha sådan utformning i tid och rum att de bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke.

Ett kulturprogram ska pågå i minst 30 minuter. Om en förening som är medlemsorganisation hos eller samverkanspart till ABF vill genomföra ett kulturarrangemang är det viktigt att ABF blir kontaktade tidigt i planeringsprocessen. Kulturarrangemanget är ett samarbete mellan föreningen och ABF. Det är också viktigt att både föreningens och ABFs logga finns med på affischer eller annan typ av marknadsföringsmaterial. Det är såklart fortfarande föreningens kulturprogram men för att det ska bli statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet behöver samarbetet med ABF framgå tydligt.

Kulturprogram *i siffror*

Minst 5 deltagare

Obegränsat antal deltagare

Deltagaren minst 13 år

Minst 30 minuter

Minst 1 sammankomst totalt

De viktiga dokumenten

Närvarolistan

När du leder en studiecirkel eller en kurs inom verksamhetsområdet annan folkbildningsverksamhet får du av ABF en närvarolista/cirkellista. Genom att du och deltagarna finns med på den så omfattas ni alla av en olycksfallsförsäkring. Den gäller under cirkeltiden och även under färden till och från cirkeln.

Det finns två olika sätt att rapportera närvaron på. Antingen kan du som cirkelledare fylla i en närvarolista vid varje sammankomst, eller så kan du rapportera närvaron digitalt. Då har du alla uppgifter direkt i din dator eller telefon. Det kallas för att ha E-lista och är ur GDPR-synpunkt det säkraste sättet att hantera deltagarnas personuppgifter.

Efter avslutad cirkel ska listan skrivas under och lämnas in till ABF så fort som möjligt. Har du haft en vikarie någon av sammankomsterna ska även denne skriva under listan. Får du arvode från ABF för att du leder cirkeln är cirkellistan ditt löneunderlag.

Om cirkeln planerar för att starta igen, kom ihåg att fylla i det på listan. Vet ni redan när listan lämnas in vilket det nya startdatumet är så skriv in det också. Det underlättar mycket för ABF om dessa uppgifter finns ifyllda på närvarolistan.

Du och dina deltagare i studiecirkeln formulerar en arbetsplan. Där beskriver ni cirkelns mål och arbetssätt. Det är viktigt att berätta **vad** ni planerar att lära er och **hur** ni ska lära er det.

Arbetsplanen bör, förutom en beskrivning av innehåll och upplägg, även beskriva hur cirkeln kommer att utvärdera vad som gått bra och vad som kan förbättras i cirkeln.

Arbetsplanen är ett levande dokument och ska följa med er under hela studiecirkeln. Ni kan komma att behöva redigera den under cirkeltiden. Arbetsplanen lämnas, precis som cirkellistan, in till ABF-avdelningen.

Fråga efter mall för arbetsplan på din lokala ABF-avdelning.

Utvärdera är vägen framåt

För att hela tiden sträva framåt och för att kvalitetssäkra folkbildningen så är det självklart viktigt med utvärdering. Som cirkelledare kan du välja olika varianter beroende på vad du tycker passar bäst i just din grupp. En skriftlig utvärdering är lätt att spara och titta tillbaka på i efterhand medan en muntlig utvärdering kan kännas bättre om deltagarna ogillar att uttrycka sig i skrift. Du kan också välja att jobba med löpande utvärdering där du i slutet av varje träff frågar dina deltagare några frågor för att stämma av känslan och läget i cirkeln. Du kan till exempel ställa frågor som: "Hur har du upplevt innehållet i dagens cirkelträff?" "Är det något du vill att vi gör mer av/mindre av?" Den här typen av frågor ställer du för att få en uppfattning om deltagarna anser att ni är på väg åt rätt håll, om lärandet i cirkeln fungerar och om målet för alla är detsamma som när ni startade. Genom svaren du får kan du avgöra om ni ska jobba på som vanligt eller om något i cirkelns upplägg eller innehåll behöver förändras. I slutet av cirkeln kan du ändå dela ut en enklare skriftlig utvärdering så har du deltagarnas åsikter sparade till nästa gång du ska planera en liknande studiecirkel.

Studieförbunden genomför varje år en internkontroll på minst 5 % av sin verksamhet som redovisas i form av en rapport till Folkbildningsrådet. Varje ABF-avdelning ska kontinuerligt under året kontrollera och kvalitetssäkra sin verksamhet. En viktig del i det arbetet är att utvärdera att det finns arbetsplaner eller studiematerial till varje cirkel.

Allmän information om GDPR

– General Data Protection Regulation

Sedan den 25 maj 2018 gäller GDPR. GDPR står för General Data Protection Regulation, på svenska heter den Allmänna Dataskyddsförordningen, en europeisk förordning med syfte att stärka skyddet för fysiska individer inom EU vid hantering av personuppgifter. Man kan uttrycka det som att GDPR säger att det är en mänsklig rättighet att du får bestämma över vad man får göra med dina personuppgifter (om det inte finns andra lagar eller viktiga behov som säger annat).

ABF och alla studieförbund måste registrera personuppgifter. Därför har du som cirkelledare en viktig roll i att informera dina deltagare om att ABF hanterar och registrerar deltagarnas personuppgifter på ett korrekt och respektfullt sätt i enlighet med bestämmelserna i GDPR.

Informationstext om ABFs personuppgiftsbehandling finns här:
www.abf.se/gdpr

I korthet går GDPR ut på:

- Informera mera. Man måste informera innan man samlar in uppgifter.
- Spara mindre. Endast spara det man måste ha, inte det som är bra att ha.
- Se över säkerheten. Man måste säkerställa att informationen inte stjäls eller oavsiktligt raderas eller ändras.
- Ha ett register. Man måste ha ett register som beskriver de olika sätt som man hanterar personuppgifter på.
- Ha rutiner. Man måste ha rutiner för gallring, kunna berätta vad man har sparat och kunna rätta fel.

Det är ombudsmannen (chefen) som ansvarar för arbetet med att säkerställa GDPR i ABF-avdelningar och distrikt utifrån de lokala behov och förutsättningar som finns.

